

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ev. ref. lelkész.
TÁRSSZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:
Az Erdélyi Ref. Fgyházkerület
„Egyházi Ertekezlete“

Megjelenik:
minden vasárnap egy iven.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor.
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill.

Nemcsak kenyérral él az ember

A takarás serényen folyik. Örvendezve itt, hol bőséges az áldás, szorongó szívvel ott, hol a kártevő elemek megakasztották a kenyér bőségét.

Néhol léha élvezetvágy örül, hogy telhetet lenségeinek kielégítésére. ime, mennyi eszköze leend; másutt annyi irigység átkozódik, jajong-s igyekszik vért keverni gyöngé szivekben, ha nem az ő kivánsága szerint esett ki része az esztendő áldásaiból. Bizonyynal, sok helyen há-lás szivek imája is száll ég felé, mert megadta a mi kegyelmes Istenünk a mi mindennapi ke-nyerünket újra.

De én valójában nem az aratás áldásairól óhajtók megemlékezni most, hiszen legmeggyő-zőbbben szól arról maga az áldás, mely ha szü-kös is, akkor is jóval felül vagyon a mi érde-münkön, hanem arról, hogy milyen felséges gondolat, milyen csodálatos Isten áldása az, hogy: „Nemcsak keyyérrel él az ember!“

Nehezen érthető beszéd ez sok embernek. Az is volt mindenkoron. Annak az embernek, a ki úgy töri magát a kenyér s a földi jó után s olyan boldog tud lenni, ha sok jutott neki belőle; s olyan nagynak érzi magát annak kor-látlan birtokában, mint a milyen hamar kétségbe tud esni annak hiányán. Nehéz beszéd ez. Pe-

dig a mi megkülömböztet minket s minden te-remtett állat felé emel, az a megértése ennek a mondásnak: „Nemcsak kenyérral él az ember, hanem Isten minden igéjével, mely az ő szá-jából származik.“

A mező virága a földből táplálkozik, ez az ő kenyere. A legfejletlenebb állat csak testi szükségét ismert, csak anyagi táplálékkal él. Egyik sem törekszik egyébre, egyiket sem visszi vágya másfelé, egyik sem tud a lélek szüksé-géről, ennek a szükségnek kielégítéséről. Egye-dül ez ember az a teremtett lények közül, a ki nemcsak kenyérral él, a kinek nemcsak testi szükségei vannak, hanem annál sokkal tökéle-tesebbek, sokkal fenségesebbek, lelki szükségei.

Igy emel ki bennünket az Isten minden élő teremtményei közül. Micsoda rettenetes vak-ság az már az emberen, hogy ennek daczára is folyton lekivánczik az állatok sorába, melyek csak kenyérral élnek. Igazán elképed az ember, mikor látja, hogy egyéneknél, családoknál, nem-zeteknél, jóformán minden küzdelem csak az anyagiakért folyik. Pedig ebben rejlik minden bűn, boldogtalanság, vérontás. Ezért lesz az élet konczon marakodó ebek veszekedéséhez hasonló.

A mi nemzeti életünk s törvényhozásunk összes törekvése is abban kulminál s nem vesz-

szük észre, hogy milyen hihetetlen pusztítást visz végre az állat az emberben. Sőt legujabban anyaszentegyházunkon belül is a sok mozgalom jóformán csak ezért esik. Ha lesz kenyér, lesz hívó is. De hátha egyebütt több kenyeret ígérnek nekik?

Ne csodálkozzunk azért, ha a tisztán anyagiakért élő ember, ha a maga állati étvágyát kielégíteni nem tudja: akkor öl, lop, harap, pusztít, igazán állattá lesz, kinek meggyőződése egy jó vacsora, becsülete egy pohár ital, lelki ereje egy marék anyag.

Nemcsak kenyérral él az ember. De kenyérral is! A keresztyénség s ebben a mi drága evang. ref. vallásos felfogásunk tehát nem tagadja meg a testi szükségek jogosságát s nem kicsinyli az anyagiakat sem. Van imádságunk is, egyenesen a Megváltó Úr Jézus Krisztus ajkáról származó: „Add meg a mi mindennapi kenyereinket.“ Azonban a keresztyénség megdicsőíti kiemeli az embert az anyag felé. Elismeri, hogy életünknek szüksége van a kenyérre, de egyúttal megtanít arra, hogy csak a kenyér s csak a földi dolgok, még sem fedezik létünk szükségseit. Rettenetes volna az, ha csak anyagi szükségseink lennének s ha Isten ezeknek kedvéért visszalökné az embert az állatok sorába, oda a moslékos vályu mellé, a hová sokan olyan nagyon kíváncsiak. Mennyivel jobban megbecsül minket Isten, mint mi önmagunkat. Nem állat vagy, hanem ember! Nemcsak kenyérral élsz, hanem az Én szájamból való igével! Mikor fogja az emberiség ez igéket megérteni? Hogy Isten minket a saját lelkével akar táplálni. Azzal az igazsággal, szeretettel, szentséggel, irgalommal, idvességgel, mely ő belőle származik!

Lehet gyönyörűség a vagyoni jóllétben is, a testi élet bőséges kielégítésében is. De mi csoda gyönyörűségek várhatnak ránk a másik oldalon. A tiszta igazság a maga éltető erejével, a halhatatlanság a maga idvességével, a bűnbocsátó irgalom, lelkünknek békét adó hatalmával, a lelki növekedés, a lelki ország a maga véghetetlen gyönyörűségével. S mindezek megkészítették nekünk. A hogy testünk táplálékát megkészíti a szorgalmas gabonakalászkodó ezreivel, úgy a mi lelkünk minden táplálékát megkészíti nekünk az ő szájának igéje, ki adta

magát eledelül a világnak, hogy lenne lelki kenyér minden éhezőnek, kutfeje minden szomjúzónak.

Áldott idején, a takarásnak, mikor minden kéz sietve nyul az áldás felé, örült tömegeiben a kenyér után való tusáknak, Isten képére teremtett emberek, ne feledjétek el a ti dicsőségteket: „Nemcsak kenyérral él az ember!“

Gergely Antal.

Egy róm. kath. pap búcsuszava a pápához.

Melyben kifejti, hogy a szentekhez való könyörgés csak a pápák rendeletéből van s az evangéliummal ellenkezik.

Irta: Gian Giacomo Maurette; fordította: Szabadi Béla.

A püspök engem kiátkozott, mert azt hirdettem, hogy nekünk nincs miért könyörögnünk a szentekhez, a kiket a pápának tetszett kanonizálni. Vizsgáljuk meg, vajjon az Isten Igéje feljogosítja-e őt arra, hogy engem így sujtson.

Lukács Evangéliomában olvasható, hogy mikor egy napon Jézus Krisztus imádkozék egy helyen, egy az ő tanítványai közül így szólt hozzá: Uram, taníts meg minket imádkozni! Ő pedig mondá nekik: Mikor imádkoztok, ezt mondjátok: Miatyánk, ki vagy a mennyekben, szenteltessék meg a te neved. Jöjjön el a te országod. Legyen meg a te akaratod, miképen mennyben, azonképen a földön is. A mi mindennapi kenyereinket add meg nekünk naponként. És bocsásd meg nekünk a mi bűneinket: mert mi is megbocsátunk mindenkinek, a kik nekünk adósok. És ne vigy minket a kísértetbe: de szabadíts meg minket a gonosztól. (XI. 1 - 4.)

Ha valamely imádsággal a szentekhez kellene fordulnunk, úgy bizonyára említést tett volna róla a mi isteni Megváltónk. De Jézus Krisztus egy szót sem szól arról, sőt Szent János Evangéliomában azt mondja (XIV. 13.): „És valamit kérendetek az én nevemben (az én Atyámtól) azt megcselekeszem“. De nem mondja, hogy: „Valamit kérendetek az én Atyámtól ennek vagy annak a szentnek nevében, azt megcselekeszem“.

Az Apostolok Cselekedeteiben (II, 21.) olvasható: „És léssen ez, hogy minden valaki az Úrnak nevéért segítségül hívandja, megtartassék“. De sehol sincsen megírva a Szent Írásban: „Minden valaki segítségül hívandja ennek vagy annak a szentnek nevéért, megtartassék“.

A Szent Írás eme bizonyosságához még hozzáfűzöm a szent Chrisostomosét, a ki azt mondja: „Nekünk nincs szükségünk sem közvetítő személyekre, sem szertartásmesterekre, sem olyanokra, a kik bemutatásnak Istennek, mint az a földi hatalmasságoknál

szokásos. Isten mindig közel van, mindenkor mindenütt jelen való, és akárhol vagyunk, mindenkor velünk van“.

Hogy a szentekhez lehessen folyamodni, szükséges volna, hogy azok mindenütt jelenvalók legyenek s imáinkat meghallják. Nos, a püspök ur a legjobban tudja, hogy Isten egyedül az, a ki mindenütt jelen való, a ki mindent lát, a ki mindeneket ismer, még lenbensőbb gondolatainkat is. A püspök úrnak azt is tudnia kell, hogy az Isten Igéje azt mondja, hogy mikor az ember kimegyen ebből a világból, „ha megboldogulnak is az ő fiai: nem tudja; ha megszegyenülnek: azt sem veszi eszébe“. (Jób. XIV. 21.) Mikor Jézust némely hűtelen tanítványai elhagyák, Péter apostol így szólt: „Uram. kihez mennénk? örök életnek beszéde vagyon nálad!“ (János VI. 68.) Vajjon nem Ő tehát az egyedüli, a kibe az emberek bizodalmutat kell hogy vessék? Nem hozzá egyedül kell-e mennünk, hogy örök életet nyerjünk? És végül vajjon nem az ő isteni szájából erednek-e a következő szavak? „Én vagyok amaz ajtó; én általam valaki bemenénd, megtartatik. Én vagyok az ut, az igazság és az élet; senki nem mehet az Atyához, hanem én általam... Jöjjetek én hozzám mindnyájan, kik megfáradtatok és megterhelteketek, és én megnyugosztalak titeket“. (János X. 9: XIV. 6; Máté XI, 28.)

Vajjon fordulhatnánk-e másokhoz imáinkkal, vagy helyezhetnők-e bizodalmutatunkat másokba a nélkül, hogy biztos romlás veszedelmének tennénk ki magunkat? Vagy nincsen-e megírva: „Nincsen senkiben másban idvesség: mert nem is adatott emberek között ég alatt más név, mely által kellene nekünk megtartatnunk“. (Csel IV. 15.) „Hogy ha valaki vétkezéndik: vagyon Szószólónk az Atyánál, az igaz „Jézus Krisztus“. (I. Ján. II. 1.) „Mert mindketten ő általa vagyon mentelünk egy Lélek által az Atyához“. (Eféz. II, 18.) Forduljunk azért bizodalmutat a kegyelem trónusához, hogy irgalmasságot nyerjünk és kegyelmet, és ezáltal segedelmet a szükségben.

Mindabból, a mit eddig mondottunk, világosan következik, hogy a püspök engem a Szent Írás ellenére átkozott ki. Vajha az a főtisztelendő főpap és mindazok, a kik őt körülveszik, megvilágosittatnának Isten kegyelmétől és hirdetnék az embereknek, hogy adják meg magukat a Jézusnak, imáikkal egyedül ő hozzá forduljanak, hogy higgyenek a ő kegyelmének teljességében s az ő közbenjárásában, és hirdetnék a népnek Pál apostollal: „Egy az Isten, egy a közbenjáró is „Isten között és emberek között, az ember Krisztus Jézus“. I. Timoth. II, 5. Ez a kereszténységnek első igazsága.

És mikor felállotok imádkozni, megbocsássatok annak, a ki ellen valami dolgotok vagyon; hogy a ti menyei Atyátok is megbocsássa a ti vétkeiteket.

Márk 11, 25.

Ki az a Jézus?

Írta: Dávid Gyula.

Jézus az, a ki a mi ítélő Biránk lesz! majd utolsó ítéletkor is az Isten ítélőszéke előtt. Mikor eljő az embernek Fia az ő dicsőségével és mind a szent angyalok ő vele, akkor ül az ő dicsőségének királyi székiben és gyűjtetnek ő elibe minden népek' és elválasztja őket egymástól, mint a pásztor elválasztja a juhokat a kecskéktől. Amily vigasztaló, megörvendeztető az Urnak ezen ítéletre eljövele azokra, akik ő benne hisznek, a kik ő hozzá kíváncsoznak, őtet várják a kik hivek lévén a mi egyházunkban, az ítélettől nem félhetnek, ép oly rettenetes lesz ez azokra, a kik benne nem hittek igazán, a kik őt bántalmazták, üldözték, megfeszítették, a kik az ő drága vérében szerzett országát, örökségét, az ő ingyen kegyelméből fennálló egyházunkat elhagyják; mert ezeknek e helyett: „Jertek el én Atyámnak áldottai, birjátok az országot, mely megkészítettet nektek“ Máté XXV. 31—40., ezt fogja mondani: „Átkozottak, menjetek el tőlem az örök tüzre!“ Hogy ezt megértsük és szivünkre vegyük, képzeljük el, hogy egy fogságban levő halálra ítélt emberhez jön valaki igénytelen kinézéssel, de igaz részvétellel, a ki képes a halálig mindent elkövetni, csak hogy ezen fogolyt a halálos ítélet alól felmentse, kiváltsa, csak hogy megvigasztalja, megszabadítsa. Valomást tesz előtte a bűnös fogoly, igéri bizalmát, benne vetett hitét, reménységét. Majd beszélek érdekedben, ugymond, a résztvevő barát, ott, a hol kell, csak te bizzál én bennem, sokat megszabadítottam én már olyat, mint te vagy, csak bizzál bennem és vedd úgy, mintha már bizonyos volna, hogy nem ítélnék el. A fogoly elmélyed sötét gondolataiba, gondjaiba, hangulatába, foglalkozásába, vagy időtöltésébe, szórakozásába és mintha nem is hallana, vagy aludnék, semmit sem ád az egyetlen jóakarójának előtte szokatlan, ösmeretlen, szeretetteljes hangjára, sőt midőn az többször megszólítja, figyelmezteti, inti, remélni, hinni, ő benne bizni, ő a neki lehetetlenséget mondó beszédet háborgatásnak tartja s mintha azt felelné az egyetlen Szabadítójának: Mit háborgatják őtet! Felvirad rá az ítélet napja, ő ott áll az ítélőszéknél az előtt, a ki az előtt felajánlotta neki a fogságában szabadítását, de neki nem kellett; miért is most nem lévén, a ki kiváltsa: halálra ítéltetett!

Bűnös fogolytársam! A ki előtt az ítélet napján mint ítélő birád előtt fogsz állani, az jön most hozzád földi sötét fényes fogságodban, világi életedben és ajánlja neked kiváltását, szabadítását, ő elvállalja a te ügyedet, leveszi rólad az Isten haragját, bűnöd büntetését, a halálos ítéletet, ő teljesen felszabadít és boldogít majd amaz ítélet naptán. Hallgass reá és ne vesd meg ezt az egyetlen Szabadítót, bizz rá magad úgy mint szószólódra, közbenjáródra, Megváltódra,

mert nem soká eljövén az ítélet napja, ott reszketsz, ha benne nem biztál, nem éltél, ítélőszéke előtt rettetes lesz majd ítélete alatt örökre elkárhozni, örökké gyötörtetni. Fogadd örömmel hívását, ha nem akarod, hogy rettegj ama naptól, melyen eljő felkökkel és minden szem meglátja őtet, melyen jajgatással sirnak ő előtte a földnek minden nemzetiségei! fogadd el szeretetteljes hívását, felszólítását, hallgass az ő beszédére, hogy erősödj, higjy Ő benne, hogy így ama napján el ne ítéljen, hanem idvezítésében részesítsen. Olvasd el: Máté XXV. 31—46; 1. Kor. V: 10; 1. Thesz. IV: 16—18, 1: 7.

Ha szeretnéd megtalálni, ezt a Jézust megtalálhatod a mi templomunkban, az ő tornáczában, az az ő igéjében, mert ha bár az égbe ment, de azért az ő tanítványai, az ő hivei közt mindig veled van. mert azt mondta tanítványainak: „Én ti veletek vagyok minden napon e világ végezetéig.“ Nincs ugyan ő többé emberi alakban köztünk, de ott van dicsőségének trónján az egekben, honnan életet ad mindazoknak, kik ő hozzá térnek. az ő hozzátértek közt, az ő hajlékában élnek, Ő benne hisznek s hitünk szeméivel őtet látják. Ne mond erre, hogy te nem tudsz oly magasra emelkedni gondolatoddal érzéseddal, hiteddel, azért kíváncsi sem lehetsz arra, hogy miképen találhatod meg ezt az égbe szállt Jézust! Ne gondolkozz így, hanem imádkozzál. A megtérő, a töredelmes, alázatos szívű bűnösnek, embernek imája az elmoudás pillanatában az égbe jut, és Jézus a legszivesebben hallgat reá. De ha így meg nem találhatod Jézust, ha ezt így nem érted, nem érzed is egyszerre, hidd el azt, hogy addig, míg színről-szinre meg nem láthatod, itt van ő veled a földön is, mert ő Isten, az Isten pedig mindenütt jelenvaló. Ott van ő melletted mindenütt, minden rejtekhelyeden, ott van melletted minden szenvedésedben, szükségedben, betegségedben és ezt mondja neked ha hozzá térsz és bizalmadat ígéretébe, beszédébe azaz ő benne veted: „Ne félj, menj el békével, megbocsáttattak néked a te bűneid.“ Térj ő hozzá, hajts az ő szavára s légy az ő igéjén épült élő házában tagja, mert Ő az ő házában és azon kívül minden körülmények közt uton-utfélen mindig betölti háza tagjainak ígérését: „Valahol ketten, vagy hárman egybegyűlnek az én nevemben, ott vagyok ő közöttök“.

Kedves olvasó! ott van te melletted is a Jézus most is, midőn ezt olvasod, beszélget veled, híván édesen, hogy keresd őt, az ő igéjét mindenben, mindenkor, hogy ha meg akarod őt, az életet találni! Keresd őt, közelebb van ő hozzád, mint a melletted ülő szerelmesed, feleséged, gyermeked, testvéred, barátod, vagy embertársad, ő ott bekopogtat szived ajtaján mindenkor bemenetelért, hogy bevigye oda a bűnöd miatt elvesztett életedet. az új, az örök életet. Akárhová mégy, kísér ő hűségesen tégedet, ingyen vezet, segít, oltalmaz és áld kezeivel. Látja, tudja le-

fedtet, felkeltetet, ülésedet, állásodat, minden gondolatodat, érzésedet, cselekedetedet. Felkeltedkor kínál fehér tiszta öltözetével, az életre tápláló kenyérével, italával; Ő oly közel van hozzád, hogy észreveszi szived minden dobbanását, elméd minden gondolatát, minden dolgaidat, szükségedet, és mielőtt kimondanád, tudja, meghallgatja kérésed. Akárhol vagy bűnös embertársam. Jézus ott van azért mindenütt, mindenkor éjjel és nappal otthon és a távolban Jézushoz juthatsz, csak jer siess Jézushoz! Olvasd el: CXXXIX. Zsolt.; Ézsa LXV; Máté XVIII: 20; XXVIII: 20; János XIV: 18—23

Kegyesség útja.

Ó-szövetségi rózsáskert.

Összeállította: S. Váradi Albert.

Mózes.

A jóltevőt még maradákaiban is tisztelni kellene. A munka nem gyengít, hanem edz.

Mózeset a haláltól az anyai szeretet és egy könnyörülő női szív menti meg. Két áldott angyala e földi zarándokoskodásnak.

Az elnyomottnak pártját fogni dicséretes.

Mikor a veszély legnagyobb: akkor van hozzánk legközelebb az Isten.

Ne légy olyan, mint a fáráo, aki nyomorúsága idején mindig javulást fogadott, mihelyt pedig sorsa könnyebbült, ismét a régi maradt.

Midőn veszély fenyeget, akkor se ess kétségbe; az Isten téged mindig a legjobb úton vezérel.

A zsidók a pusztában

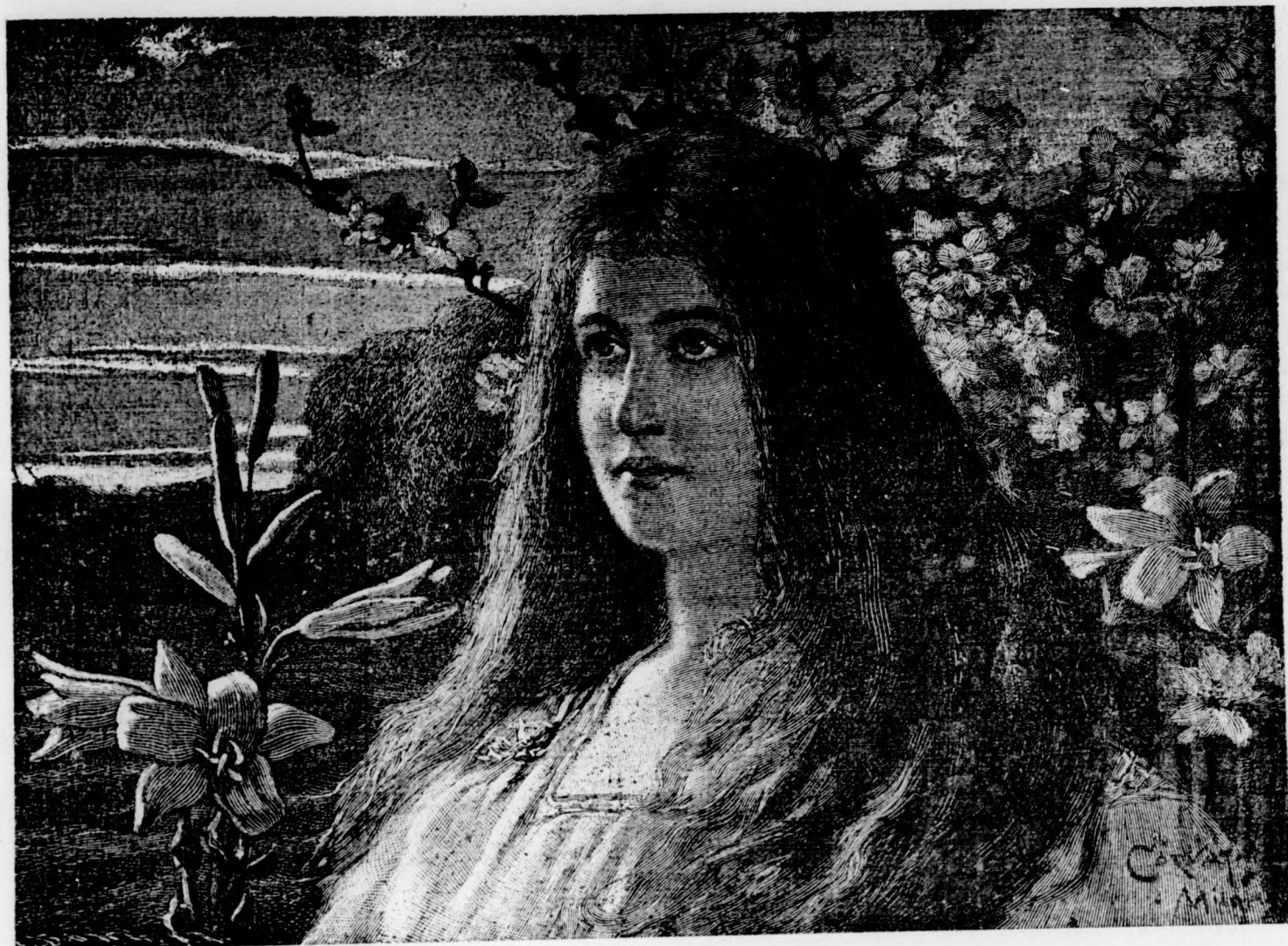
A ki a boldogságot keresi, a hozzávezető út fáradsalmaitól ne irtózzék.

Átkelés a Jordánon.

Tetteink gyümölcseiből részesülendnek még gyermekeink s unokáink unokái is. Azért tehát vigyázzunk, ne hogy az apák egyék meg az almát s a fiak fogassák meg belé.

A Jefte leánya

Az az Isten, ki Ábrahám engedelmisségét próbára akarván tenni azt parancsolta ugyan neki, hogy fiát, Izsákot áldozza meg, de Ábrahámnak kezét, ama pillanatban, midőn épen gyermeke ellen emelte, egy angyal által feltartoztatá: minden bizonyjal Jeftétől sem kívánta, hogy kedves leányát neki megáldozza. Ezen esztelen apa, midőn olyan fogadást tett, a melynek következményeit előre nem láthatta, szerencsétlenségéért csak magát okozhatta. Valamit gondolatlanul ígérni vagy fogadni, nem tanácsos!

Szépség.

A szépség Isten adománya. Lelkünk gyönyörűséggel telik el, valahányszor szépet látunk a természeti életben. Mily szép a táj, ha áldólag borul felé a szentséges ég; övedzi erdők koszoruja, szőlőhegyek lombja; ha előttünk, termékeny barázdák felett érett, kalácsillatos virága, madárdalos mezőket ringat a szellő. A szépet mindenütt megtaláljuk a természeti életben s az emberi életben. Megtaláljuk az ember természeti életében, mint külső szépséget, a test szépségét, de megtaláljuk benső, erkölcsi életében, mint a lélek szépségét. A külső szépség is kétségtelenül nagy áldás. A rokonszenves szép arc, szép alak, rendszerint jó ajánlólevél bárkinek, bárhová. De ez még nem minden. A szép külső mellett rút, csúf, benső világa lehet valakinek; s rendszerint az ilyenről mondjuk, hogy rossz ember.

A férfi életében nem oly jelentős a külső szépség, de a nő életében már sokkal fontosabb, mert a nő hasonlatos a virághoz. Minden virág kedves s így minden nő is kedves nekünk, de a szép virágot mégis inkább becézzük s így a szép nővel szemben is rendszerint figyelmesebbek, gyengébbek vagyunk.

De ha áll az előbbi állítás, hogy a szép külső még nem minden; áll ez, kiváltképpen a nőkre. A nők benső világa legyen igazán szép. Ez az ő szépségük pedig: a vallásosság, jóság, szelidség, gyengédség, figyelmesség, szeretet, hűség, engedelmisség, tisztaság, önfeláldozás. Ez legyen a mi magyar református asszonyaink szépsége.

Kérés az Olvasókhhoz!

Már egy fél esztendeje, hogy a „Vasárnap“ szerkesztését átvettük. Ez idő alatt, tőlünk telhető legbuzgóbb igyekezettel törekedtünk arra, hogy híveinknek oly lapot szerkesszünk, a mely társadalmi, főként pedig evangélikus református szempontból jó barátjuk, segítőtársuk, vezetőjük legyen. Sem fáradságot, sem áldozatot nem kiméltünk e cél érdekében. Jogos tehát kérésünk is, melylyel most kedves olvasóinkhoz fordulunk, hogy támogassák a *Vasárnapot*.

Irányunk a régi, — a kipróbált irány marad: *az ev. ref. hit élesztése, a keresztyén élet és ismeretek terjesztése, az ev. ref. valláserkölcsei öntudat fejlesztése, az egyháziasság és összetartás érzetének ápolása s a dolgos kezeknek építő munkára serkentése.*

Nem a magunk érdekét, hanem Krisztus anyaszentegyháza híveinek szolgálatát tartjuk magunk előtt s ezért bizalommal kérünk Mindenkit, hogy fizessen elő, olvassa és terjessze a *Vasárnapot*.

A hátralékos előfizetőket is atyafiságos szeretettel kérjük, hogy előfizetéseiket mielőbb rendezni sziveskedjenek.

A szerkesztőség.

Isten igéje.

A férfiasan erős keresztyénség.

Ugy cselekedjete, mint férfiak és legyetek erősek. I. Kor. 16, 13.

Midőn az Úr Jézus Krisztus tanítványait kibocsátá, más jó tanácsai és utmutatásai mellett, a következőket is szívükre kötö: „Ne féljete azoktól, a kik a testet ölik meg, a lelket pedig nem ölhetik meg; hanem inkább féljete attól, aki mind a lelket mind a testet elvesztheti a gyehennára.“

Ez a lelki bátorság tette magát Jézust is diadalmassá ellenségeivel és a halállal szemben.

Ő semmit sem kívánt olyant, sem tanítványaitól, sem mástól, a mit ő maga is nem teljesített. Igaz, hogy sok s gyakran nehéznek tetsző követelménnyel lépett fel tanítványai előtt, de mindig csak olyanokkal, a melyekről maga is példát adott. Megvárja, hogy követői, erős, szilárd meggyőződésű keresztyének legyenek. Gyöngye érzülettel és szentimentális körütekintgetésekkel, nagy cselekedetet senki sem vihet véghez.

A ki az örökös „ha és de“ a „talán,“ „ugy lehet“ s a kissé bizodalmasabban kimondott „igen“ után bár alig hallhatón, de mindjárt „nem“-et mond, az nem méltó Isten országára. „A gárda meghal, de meg nem adja magát“, ez jelszavuk kell legyen a Krisztus követőinek is. Ezért veszi kézbe s emeli fel magasra Pál apostól az erős, a bátor, a diadalmas keresztyénség zászlóját s szól mindnyájunknak: „Úgy cselekedete, mint férfiak és legyetek erősek!“

Am a ki ismeri a keresztyénség elveit, az azt vetheti ezek ellen, hogy nem szabad felejtenünk, miszerint isteni Megváltónk mégis csak inkább jámborságot, alázatosságot, szeretetet, könyörületességet, békességszeretetet és türelmet hirdetett. Fennen kérdik, hogy ki merné kétségbevonni, hogy ezek az igazi keresztyén erények?! De legyen szabad ezektől az érzékenykedőktől megkérdeni, hogy vajjon a mi Urunk, Üdvözítőnk nem példaadónk volt-e azokban az erényekben is a melyeket így hívunk: vértanúság, hit és lelkiismeretszabadság, halálra menő elszántság az igazság érdekében, önfeláldozása az életnek a magasabb, szentebb dolgokért?

A ki ismeri Jézus Krisztust, az tudja, hogy az olyan ember a ki hasonlatos az ingadozó nádszálhoz; az olyan ember a ki a lélek égő szomját, szépért, nemesért való hevületét, gyámoltalanul kielégítenül hagyja s a legelső akadályon megriad; az olyan ember, a ki az igazság harcában csak szóval beszél, de a komoly következményeket levonni nem akarja — az ilyen ember nem Krisztus lelkétől született. Az ember, a Jézus Krisztus szelleme által nem szabad hogy gyenge, gyáva legyen, hanem erős és bátor.

A keresztyénség ugyanis nem a gyámoltalan kisdedek, gyenge lelkű nők, vagy elaggott öregek hitvallása, hanem az erős, az életharcában viaskodásra kedvvel kész férfiaké is. Azonban értsük meg egymást. A férfiak egyáltalán ne bizzák el magukat s a gyermekek, nők és aggastyánok se szégyeneljék, ha őket gyengébbeknek nevezük. Egy bizonyos, tudniillik az, hogy Jézus s nyomában a keresztyénség nem azt akarta, hogy a férfiak gyáva pulyák legyenek, de viszont a keresztyén anyaszentegyház tündöklő példákat mutat arra, hogy gyermekek, nők, öregek — az élő hit hőseivé lettek.

Még egyet! Az, a ki Jézus Krisztust követi s hozzá méltó akar lenni, arra törekedjék, hogy áthassa őt az Ő lelke! Nem elég, hogy valaki, egyszerűen csak utánozza Jézust, hanem legyen egész élete férfias elhatározáson alapuló s az Úr Krisztushoz méltó cselekedet.

Vásárhelyi Ézsaiás.

Egyháztársadalmi élet.

Egyháztársadalmi munkánk.

Egyik jóbarátunk, közelebről levelet irt nekünk. Azok közé az emberek közé tartozik ő, a kik nem szeretik a hangos czéczót, lármás munkát, de ha valamihez szólnak, valamire ráteszik kezüket, élet támad nyomukban. Hogy ez az élet csak rövid ideig tartó, annak nem ők az okai, hanem az emberek. a kiknek lelkesedése szalmatűz, szalmaláng. Ez a mi kedves jóbarátunk, az egyháztársadalmi életműködésről szól, hozzánk intézett levelében s annak jelentőségét fejtegeti, keserű szemrehányások közepette. Mind szín-

igazság a mit mond s hogy nem tesszük közzé sorait, az az ő megingathatlan elhatározásából folyik: mert hiszen ő, szavaival, figyelmeztetéseivel csak nekünk akar szolgálatot tenni. Nekünk, a kikről látja, immár tudja, hogy önzetlenül szolgáljuk egyháztársadalmi életünk fellendülésének nagy célját, a közjó érdekében s éppen azok részéről támogatva a legkevésbé, a kik helyes irányba terelt, munkás, virágzó egyháztársadalmi élet áldásait legközvetlenebbül érezhetik, helyesebben érezhetnék.

Ez a mi jóbarátunk, az egyháztársadalmi élet jelen képét e szavakban rögzíti meg.

„Korunkról a történelem még nem írta meg szigorú bírálatát. de elfogulatlan gyermekei állítják róla, hogy anyagias. És korunknak e hatása annyira általános, hogy mi is, az egyház és iskola emberei, annyira rabjai vagyunk, hogy egyházunk és iskoláink köréből veszni hagyjuk éppen azokat a tényezőket, melyek a valláserkölcsei élet alapját képező erkölcsi érzelmek mélyítésére szolgálnak.“ És folytatja tovább, — „az anyagnak létező uralmát semmi sem igazolja meggyőzőbben, mint éppen az, hogy a hivatottak mindenütt harczra keltek ellene. E harcz folytatása, diadala lenne, kellene hogy legyen az erdélyi református egyház egyháztársadalmi munkájának, célja, feladata. De tartjuk még a célt? Az 1900. évi június 7-én tartott első országgra szóló szervezkedés alkalmával felállított elveket a gyakorlatban realizáltuk-e? Hathatós egyháztársadalmi munkára serkentő egyházi szervezeteink munkálkodnak-e s munkájuk elég intenzív-e?“

A mi jó barátunk feleletet is ad a kérdésre:

„Vallásos felolvasásoknak helylyel-közzel való tartásáról van ugyan tudomásom, de nem hallottam hírét sem annak, hogy szervezték volna valahol az egyes gyülekezetek családtyai-, női- és ifjusági egyháztársadalmi egyesületeit. Pedig a családtyai, női és ifjusági egyletek képezték volna a nagy szervezetnek életerős részeit, ezek által valósultak volna az elvek, ezen egyleteknek sajátos, de az egyetemes cél szolgálatában kifejtett munkája erősítette volna meg a nagy egyháztársadalmi életműködést.

Tudom, hogy sokan fogják mondani — folytatja tovább — hogy ilyen egyletek szervezése a magyar emberek között lehetetlen. Hogy mennyire nem lehetetlen ez, eléggé bizonyítják ama tények, hogy a róm. katolikus egyház is alakított magyar hivei között férfi, női és ifjusági egyleteket; csak Brassó, Deés, Gyulafehérvár, Nagy-Ényed, Kolozsvár, Zilah, Torda Maros-Vásárhely vidékén is hány kongregáció létesült és működik ugyancsak eredményesen a kath. egyház javára. Pedig a róm. kath. egyház nem ismeri ám el az individuumot, saját akaratát érvényesíti mindenütt, hiveit laikusoknak nevezi, kénye-kedve szerint vezeti.

Mennyivel sikeresebb volna az említett egyesületek munkálkodása a mi egyházunkban, melyben a nemzeti nevelési elv Krisztus nevelési irányával egyesült; mely csak szent népet és királyi papságot ismer, hiveit az egyháztársadalmi munkából nem hogy kizárná, de bevonja. Ugy képezem a mi anyaszentegyházunkat a katolikkussal szemben, mint azt a jó nevelőt, ki szeretetével odaférközik nevelendőjének szívéhez, botlásaitól óvja, hibáit megbocsátja, szemben azzal a nevelővel, ki növendékének elméjét bőségesen

megettömi száraz formákkal, de szívét nem ismeri, vágyaival, ábrándjaival nem törődik, hibáiért keményen és szigorúan bünteti. De mindnyájunknak, papoknak, tanítóknak, tanároknak, kik egyházunk első munkásai vagyunk, az a hibája, hogy csak tanítunk, de nem nevelünk. Pedig a mai korban a nevelői ténykedés kétszeresen szükséges minden téren. A mai élet gyors munkához szoktatja az egyeseket, a gyors munka felületessé, könnyelművé teszi az embereket. Olyan értéképzeteket, melyek az egyes erkölcsi alapját képeznék és erősítenék, senki sem biztosíthat magának, mert az erkölcsi érzelmek mélyítéséről sem az egyház, sem az iskola nem gondoskodik kellőleg. Sem állami, sem társadalmi életünket nem határozza meg egy egyetemes eszmény.

Hogyha mozgalmunk vezető elveit a gyakorlatban realizálni akarjuk, ha célunk elérésére igazán komolyan törekszünk, tehát hogvha sikeres, eredményes egyháztársadalmi munkát akarunk végezni, ha a lelket az anyag elleni küzdelemben győzedelemre, diadalra akarjuk vinni, akkor elsősorban az említett bajokat, betegségeket kell gyógyítanunk. A legjobb, leghatásosabb gyógyszer pedig a nevelés. Eddig a mi jó barátunk; e szavakra egy gyönyörű látkép tárul fel előttünk.

Ott látjuk közel 600 lelkésztársunkat karöltve fáradni egyháztársadalmi életünk fellendítésén, közel két annyi tanító és tanár atyánkfíjával, buzgó egyház gondnokaink fényes sikerével. Látjuk erdélyi református egyházunk újra éledését, magyar nemzeti érzésünk megedződését, a vallási és nemzeti együvértartozás erői mellett, sorainkban az igaz emberszeretet, haladás, közboldogulás áldásait. És — — — — —

felébredtem, mert olyan jó barátunk, a ki az egyháztársadalmi élet ügye iránt érdeklődne igen kevés van, a ki van is, az nekünk nem ír levelet s az olyan egyháztársadalmi munka pedig, a melyben a mi hitünk cselédei egyetértően fogják kezét, olyan erős fallá tömörülve, a melyen még a pokol kapui se ülhessenek diadalmat: csak egy, egyházi életünk sorvadását hovatovább aggodó szemekkel figyelő lélek gyöttrő álma lehet!

Tóthfalusi József.

Hirek.

— **Bibliai olvasó kalauz. Türelem.** Várj türelmesen. Zsolt. 37, 1—12. Megjutalmazott türelem. Zsolt. 40, 1—16. Királyi türelem. I. Sam. 10, 20—27. Isteni türelem. Máté 27, 11—14. Szükséges a türelem. Zsid. 10, 32—39. Türelem és gög. Préd. 7, 5—14. Hogy tehetünk szert türelemre? Jak. 5, 7—20. — **Hazaszeretet.** Krisztus hazaszeretete. Máté 23, 29—39. Dávidé. Zsolt. 33, 12—22. Nehémiásé. Néh. 2. 2. 1—20. Sallamoné. I. Kir. 3, 5—14. Illésé. II. Kir. 3, 14—19. Sámuelé. I. Sam. 8, 10—22. Istenfélő honfiak kötelességei. V. Móz. 32, 1—18.

— **Templom-szentelés Nagy-Teremiben.** Gyönyörű ünnepe volt e hó 1-én a nagy-teremii szépen virágzó ref. egyházközségnek, a mely még a XII. században épült s elavult temploma helyett szép új templomot épített és e napon szentelt fel. A felszentelést, dr. Bartók György püspök úr betegsége miatt akadályozva lévén Kenessey Béla egyházkerületi főjegyző úr végezte, mint a püspök személyese s az urvacsoara osztásnál pedig közreműködött s felemelő agendájával

az urvacsora vételre előkészített Nagy Károly kolozsvári theologiai tanár atyánkfia. Az istentiszteleti szertartás többi részei is szépen illezkedtek be az ünnepi hangulatba, amelyet Nagy Domokos esperes imádsága keltett fel s Hegyi Károly dicső-szt-mártoni lelkész keresztelési, Tóthfalusi József marosvásárhelyi ev. ref. lelkész esketési, Nagy Károly theol. tanár és Szabó Miklós erzsébetvárosi lelkész urvacsoraosztási ténykedése megfelelő áhítatban tartott meg. Külön is meg kell említsük Kakasi Márton nagyteremii lelkész egyszerű, közvetlen előadását, melyben a templom-építés tanulságos történetét mondotta el, s amelyből örömmel láttuk, hogy az egyszerű zajtalan munka is lehet áldásos, s hogy mindenre képes, mindenre eljűt a szeretettel teljes, gondos, munkás élet. Istentisztelet után fényes ünnepi — egyszersmint menyegzői — lakoma volt, melyen közel 130-an vettek részt a közelből és távolból egybeseregelt ünneplő közönség. A lelkészi együvértartozás jelét eléggé mutatta a marosi, kükküllői s görgényi egyházmegyék papsága, akik mintegy 36-an seregtek egybe, hogy az ünnepélyen testvéri egyetértéssel résztvegyenek.

— **Püspökünk egészségi állapota.** Főtiszteletű Bartók György úr, egyházkerületünk püspöke, már pár hete gyengékedik. Egyik kézfejen mérges természetű kezelése támadt, amely oly veszedelmes jelleget öltött, hogy operálni kellett. Ez volt az oka annak is, hogy a nagy-teremi egyházközség azon szíves meghívásának, hogy templomát felszentelje, nem teheteti eleget. Bizunk, hogy mielőbb jó egészségben üdvözölhetjük szeretett főpásztorunkat.

— **Házasság.** Jánossy Sámuel a maros-vásárhelyi ev. ref. egyházközség leányiskolájának derék igazgatója e hó 1-én esküdt meg Kakassi Jolán kisasszonnyal, Kakasi Márton nagy-teremii lelkész és felesége leányával. Az esketési szertartást Tóthfalusi József marosvásárhelyi lelkész teljesítette. Násznagyok voltak Deák Lajos kir. tanácsos, tanfelügyelő és felesége, Csontos Olivér marosvásárhelyi egyházmegyei gondnok és felesége. Isten áldása legyen házasságukon.

— **Egyházi klenódiáink kérdése.** A Vasárnap folyó évi 23-ik számában felhívtuk egyházi hatóságaink, lelkészeink, világi vezérferfiaink figyelmét egyházi klenódiáink megmentése érdekében, mert azok legnagyobb része gondozatlanul hever egyházközségeinknél. Szavunk elhatott egyházkerületünk igazgató-tanácsához is, s ez, az egyházak régiségeinek, műkincseinek kezelése, esetleges értékesítése tárgyában irányadó elvi megállapodás céljából alkalmas javaslat készítésére Dr. Szadeczky Lajos egyetemi tanár, Pokoly József theol. tanár, Török István ref. koll. tanár és Váró Ferencz tanár, igazgatótanácsos atyánkfiából álló bizottságot kért fel. Az igazgató-tanács intézkedése nagyon helyes volt, de a magunk részéről kérjük arra is, hogy legközelebről, körlevélben utasítsa az egyházközségeket, hogy időközben semmiféle egyházi klenódium eladásába, vagy elcserelésébe bele ne menjenek. Okunk van e figyelmeztetésre, mert a nyári időt használják fel különféle műkincs-kereső utazók, s ügynökök egyházközségeinek meglátogatására. Ezek csábításainak, ígéreteinek pedig sokfelé nehezen fognak ellenállni egyenesen tiltó rendelkezés hiányában.

— **Dr Kádár János** igazgatótanácsai titkár nyugalomban. Egyházkerületünknek derék munkása vonul benne nyugalomba. Közel húsz évig fáradott egyházkerületünk java érdekében s helyét mindig tiszteletre méltón, becsülettel állotta meg Erdemeinek, elismerése

volt a közszeretet, amelyben őt a kerületi közgyűlés tagjai általában részesítették, s a mely érzés elkíséri őt új munkakörébe is, amidőn az általa kezdeményezett Közhasznú szövetkezet vezetését, mint ez intézet vezérigazgatója veszi át.

— **Előfizetési felhívás.** „Székely Almanach“ című f. évi szeptember hó folyamán egy 1907. évre szóló naptár jelenik meg Komáromy Sándor székely-társasági tag szerkesztésében és kiadásában. E vállalat célja, hogy egy gazdag, értékes tartalmu évkönyvet adva, kiszorítsa a gombamódra termő s csak nyereszkedésre alapított, de semmi belbecscsel nem bíró naptár-férczelményeket. Hogy e nagy munkát igénylő s gazdag tartalmu évkönyv mindenkiben meg fog felelni a legkényesebb igényeknek, arról előre is biztosítékot nyújt a közremunkálók névsora. Előfizetési ár csak 1 korona, bolti ára 1 kor. 50 fillér lesz; vidékre, a pénz előleges beküldése mellett, 20 fillér postaköltség. A „Székely Almanach“ tiszta jövedelmének 10%-át a „Székely-Szövetségnek ajánlta fel a szerkesztő. Előfizetési-díjak a következő címre küldendők Komáromy Sándor, székely-társasági tag, az „Egyetértés“ belmunkatársa, Maros-Vásárhely.

Hirek az országból.

— **Barabás Béla mandátuma.** Budapest székesőváros VII-ik kerületében új választás lesz, mivel mint közöltük Barabás későn jelentette be, hogy ezen kerületből nyert mandátumát akarja megtartani. Barabás az aradi mandátumáról lemondott, s a főváros VII-ik kerületének választói ismételten nagy lelkesedéssel őt jelölték képviselőül.

— **Budapest sötétségben.** A székesőváros több kerületében gázgyári munkások a héten másfél napig sztrájkoltak, s ezen idő alatt a város nagyrésze sötétségben maradt. A sztrájk alatt a katonaságtól rendelték ki segítséget, a kik azonban csak kevesen voltak szakértők s nem tudták a hiányt pótolni. Azonban sikerült a békét létrehozni, melynek során a munkások maguk elismerték a sztrájk jogosulatlanságát.

— **Kilépett szerkesztő.** Lengyel Zoltán orsz. képviselő kilépett a „Független Magyarország“ székesővárosi napilap kötelékéből azon indokolással, hogy mivel megtudta, hogy a lap a kormánytól 40000 korona évi szubvencziót kap, nem tud abban függetlenül dolgozni.

— **Sáskajárás.** Hazánk nagy alföldjén, a Hortobágyon mintegy 60.000 hold területen iszonyu pusztítást visznek véghez a sáskák. A kormány megtette az intézkedéseket, hogy a károsultak adóelengedésben részesüljenek.

— **Felirati vita.** Ehéten az országgyűlés a király trónbeszédére válaszul küldendő feliratával foglalkozott. A nemzetiségi képviselők bár sikertelenül, hosszas beszédekben támadják a kormányt.

— **Megpumpolt kormányzó.** Az új fiúmei kormányzót több zugujságiró nagyobb összegekig megpumpolta, a miért az egész ország hírlapírói karában nagy felháborodás van. Több lap ellen nagyon kompromittáló adatok kerültek napfényre.

— **Goluchowszki bukása.** Előkelő körökben befejezett tényként beszélnek Goluchowszki bukását, s utódjául Gróf Andrássy Gyula belügyminisztert emlegetik.

Három piros alma.

Akkor is nyárba hajló tavaszi idő volt. A csatári pusztai öreg molnár, Barna András kint járt a kertjében. Ennek a nagy, erős, külsőleg mogorva embernek nagy gyönyörúsége telt a virágokban, a fában. Azért én nem hiszem, hogy rossz ember volt — pedig annak tartották vagy félszázad előtt — mert „aki a virágot szereti, rossz ember nem lehet“. Aki pedig még a fákat is szereti, gondozza, ápolja, annak ha külseje rideg is, lelkében mégis kell lakoznia valami jóságos indulatnak. Barna András pedig, amilyen vasember volt két fiához Istvánhoz, meg a kis szőke fürtös Miskához, épen olyan szeretettel becézte a fáit. A rózsafát, a körtefát, a cseresznyefát, meggyfát. Mind mind egytől-egyik. De különösen volt egy almafája amelyet végtelen szeretettel becézett. Nem szőtte be annak soha rügyeit a hernyó. Tavaszi időtájt pirosba játszó fehér virágairól elhesegette a vad és szelid méheket és a tolvaj darazsakat. Öntözte, tövét megkapálta. És a hatalmas almafa hálás is vala gazdája iránt. Olyan szép gyümölcsöket termelt, aminők nem termettek a Bakonytól a Balaton partjáig. Gyönyörű, izletes gránátalmákat. Az egyik félgömbjük fehér volt, a másik piros, de milyen piros! Olyan mint a tizenhatesztendős kis leány piruló orcája.

Barna András egy fatörzsből kivájt széket helyezett el az almafa alá, az előtt pedig vala egy régi malomkőből megalkotott asztal. Amíg a kis patakmalom vigan kerepelt, amíg a garat mellől, a „porfogóról“ kihallatszott a közel faluból öröletelni jött vidám leányok, pajzán menyecskék dévaj nótája:

A molnár, a molnár a réten jár,

A garat, a garat üresen jár...

azalatt ő letelepedett kedves fája alá s elgondolkodott, elmerengett, beszélgetett annak leveleivel. A fuvalomtól megrezgetett falevelek pedig válaszoltak neki gyöngéd, suttogó hangokon. Ő megértette, hogy mit s megenyhült a lelke tőle. Mert hajh, erre az enyhülésre szüksége is volt. Barna András nem volt mindig ilyen szegény patak-molnár. Valamikor pusztája, gulyája, nagy legelőföldje, kukoriczája volt. De jó szive is volt, talán jobb is, mint kellett volna, azért a rossz emberek kijátszották, kifosztották. Akkor még nem volt semmiféle szövetkezetnek, hitelszövetkezetnek, sőt még takarékpénztárnak sem hire a vidéken, így uzsorások körme közé került. Ezek azután lassan lenyirták birkanyájának gyapját, gulyáját ebvásárra vitték, a pusztát is kirántották alóla. Nem maradt egyebe, mint két fia, ez a kis malom, ez a kert, ebben virágai, gyümölcsfái s ezek között a legkedvesebb az almafa. Ennek a fának levelei beszéltek az öreg molnárnak jobb napokról, elmúlt szép időkről...

Mikor eljött az ősz az ő halovány virágaival, mikor a mezőkön elhallgatott a pocsirta s nem volt más csak ökörfark-kóró, sárga kikirics, meg illatozó

démutka, akkor eljött az almaszüret ideje is. Barna András kedves fájának kedves gyümölcseit maga sze-degette le nap-nap után, azután ott bent felrakta szép sorjában a két öreg almáriom tetejére. Különös, nagyon kedves embernek kellett annak lennie, aki kapott ezekből az almákból. De azért voltak az öregnek a régi időkből ilyen emberei is. Ezeket megtisztelte tiz, tizenöt pompás almával, amit azok — köztük még a megyeispán is — nagy köszönetet vettek. Tudták, hogy Barna András a legdrágább kincseiből részesíti őket.

A többi alma pedig ott maradt a vén szekrények tetején, ősztől, nyárig édes illattal töltve meg a szoba levegőjét. Óh, micsoda édes illatot is lehettek ezek a piros almák! Azt csak mi tudjuk, akik vissza emlékezünk arra az otthonra, melynek szekrényei tetejét édes, jó anyánk egykor szintén telerakta ilyen illatozó piros almákkal. Egyszer azonban nagy dolog történt. Az öreg Barna András egy reggel észrevette, hogy az egyik almáriom első almasorából három hiányzik. Épen a három legszebb, legpirosabb, leggyönyörűsebb. A fölfedezésre valami vad indulat hörgése tört ki a melléből. Rettenetes indulaté. A kisebbik fia, a tizenkét esztendős szőke fiucska, Miska épen akkor került be valahogy elébe a szobába. Erre kiáltott rá, hogy szinte rengett a mennyezet mestergerendája:

— Ki lopta el azt a három piros almát? Azt a legszebbeket?

A gyerek megrezsent. Fehér lett, mint a fal, de aztán fejét daczczal visszavetve, feltárta két barna, szép, nagy szemét s nagy nyugodtan mondá:

— Én vettem le apám!

— Hazudsz! Hazudsz kölyök! — kiáltott az öreg.

— Az én fiam, vérem, nem lehet az tolvaj! Hisz én tanítalak az Isten parancsára: Ne lopj! Meg ne bánts d a másét!

— Én vettem le apám!

Az öreg Barna András a meleg, majd a hideg verejték kiverte. Agya lázban égett, de leküzdte magát:

— Aztán, hogy vetted le?

A kis Miska gyerek egy széket tett a vén almáriom elé, aztán arra állt fel, de arról sem ért fel az almák soráig. Erre a székre aztán másikat tett. Még arról sem érte. Aztán harmadikat a kettő tetejére. Erről már felérte.

— Így vettem le apám!

Barna András agyát a düh, a vér futotta el. Rettenetes vala, ahogy azt a gyereket elverte. Az meg csak türt némán. Aztán megbüntette. Azért a három almáért tiz esztendeig a kis Miskának nem volt szabad ágyban feküdni. Ott künt a kövezett folyosón, ahol egy téglá volt a feje alja. Hanem ez a szállás, oszt' megizmosítá. Husz éves korában olyan lett a gyerek, olyan izmos, erős, mint a sik pusztáknak megedzett bikája.

Sokszor kivirágzott és sokszor gyümölcsözött még ezután is az öreg Barna András öreg almafája. A vén molnár most is ki-kijárt pihenni alája. Jött azután egy esztendő, olyan mint a mostani, mikor márcziusban fuvalom járt, a szabadság fuvalma. A közel városból nemcsak a harangszót hozta el a szellő, hanem a verbuváló katonák nótája hangját is. Az öreg ott a vén alma fa alatt hallgatta, hallgatta.

— Érzem a végemet. Más idők járnak már. Új idő születik, a régi haldoklik s én haldoklom vele.

A Miska gyerek akkor jött meg a városból. Még pedig hogy jött meg? Honvéddolmány feszült a széles mellére.

— Édes apám, a fiad a haza katonája!

Barna András, az öreg vén molnár homályos szemében valami köny csillant. Tán az öröm könye. Miska megfogta két kezét:

— Én édes jó apám!

— Mi az fiam, Miska?

— Azt a piros almát, három piros almát . . .

Az öreg motyogta utána:

— A három piros almát . . .

— Nem én loptam ám el.

Barna András szinte felugrott e szóra:

— Hát ki volt a zsvány?!

— István bátyám vitte el a menyasszonyának, Kurucz Klárának.

A vén molnár arcán szelid mosoly támadt, a megbocsájtás, az engesztelődésé. Mosoly, az utolsó. Madarak daloltak s a vén almafa hullatta virágát a haldokló gazdára, jó Barna Andrára.

Magyar Gyula.

A Dr. Schmidt G. főtörzsorvos és physikus által feltalált hires

FÜL-OLAJ

megszüntet gyorsan és alaposan időközi **süket-séget, fülfolyást, zúgást és nehézhallást** megidült esetekben is. Ára üvegenként használati utasítással 2 frt. Kapható **Debreczenben, Kossuth-ntcza 8. szám** az „Arany Egyszarvu“-hoz című gyógyszer-tárban.

Agrár takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.
Fióktintézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gyergyó-szentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sz.-Udvarhely és Székely-Keresztur.

Van szerencsénk értesíteni, hogy Széchényi téri intézeti házunk földszinti sarokhelyiségében külön

Bank és Pénzváltó-üzletet

létesítettünk, melynek üzletköre a következő:

1. **Értékpapírok, idegenpénzek** és érmek vétele és eladása.
2. **Tőzsdei megbízások** teljesítése.
3. **Sorsjegyek eladása letétjegyre** csekély foglaló lefizetése ellenében, a fennmaradó vételárt az intézet mérsékelt kamat mellett kölcsön adja, — akár pedig egyenlő havi **részletfizetésre** is. — Az első részlet lefizetése után a sorsjegyekre eső nyeresemény már a vevőt illeti.
4. **Sorsjegy igérvények** kibocsátása minden huzásra.
5. **Árfolyam veszteség elleni biztosítás.**
6. **Kisorsolt sorsjegyek** és egyéb sorsolt érték-papírok beváltása.
7. **Előlegek nyújtása értékpapírokra** a legmérsékelt kamat mellett.
8. **Osztálysorsjegyek elárusítása.**
9. **Takarékbetétek átvétele** könyvecskékre, folyó és cheque számlára.
10. **Szelvények beváltása** és új szelvényvek beszerzése.
11. **Utalványok és hitellevelek kiállítása** bel és külföldi piacokra.
12. **Letétek.** Elfogadunk értékpapírokat, okmányokat kezelésre vagy lepecsételt csomagban megőrzésre mérsékelt díj mellett.
13. **Magánpénztárak (Safe deposit)** Értékpapírok, okmányok, ékszerek, végrendeletek stb. tűz- és betörésmentes megőrzésére szolgáló rekeszek olcsó díj melletti bérbeadása.

1. **Költségmentes megvizsgálása** sorsjegyek és mindennemű sorsolás alá eső értékpapírok huzásának.

15. **Kivándorlóktól érkező** pénzek, utalványok és cheques legolcsóbb beváltási helye.

Foglalkozunk egyáltalán mindazzal, a mi a bank és pénzváltó üzlet körébe vág és szívesen szolgálunk felvilágosítással és utbaigazításokkal.

A pénzváltó üzlet hivatalos órái:

délelőtt 8—1 óráig
délután 3—6 óráig.

Agrár Takarékpénztár Részvényársaság
Maros Vásárhelyt.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZES IZŰ TERMÉSZETES
HASHAJTÓSZER.

„VASÁRNPAP“

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

== AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET EGYHÁZI ÉRTEKEZLETÉNEK KIADÁSA. ==

Szerkesztik: Tóthfalusi József ref. lelkész és Paál Gusztáv ref. koll. tanár, Maros-Vásárhelyt.

Mi a „Vasárnap“ célja?

A „Vasárnap“ célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és olvasni szerető magyar és első sorban erdélyi református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra“?

A „Vasárnap“ előfizetési díja egész évre 4 korona, félévre 2 kor., negyedévre 1 korona. Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap“ kiadóhivatala címére Maros-Vásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést czélszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni.

Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elé.

A „Vasárnap“ jutányos áron hirdetések is elfogad.

Ha a szép Maros-Vásárhelyen ügyes bajos dolga, akad ne mulassza el megtekinteni

az ev. ref. Kollegiumi könyvkereskedést

hol az irodalom legújabb termékei állandóan raktáron vannak, ép úgy szakmunkák mindenféle nyelven, imakönyvek egyszerű és pompás diszkötésben, ifjusági könyvek, folyóiratok stb. Bárhol és bárki által hirdetett mű legrövidebb idő alatt — portómentesen — megrendelhető.

Papíráru raktáram a legnagyobb, hol olcsó pénzen jó árut kap a t. vevő, mert 100 levélpapír és 100 boríték csinos dobozban csak 60 kr., amelynek eddig 1 frt. 60 kr. volt az ára. — 500 finom fehér irodai papír 2 frt 20 kr. 500 iv fogalmazó papír 1 frt 40 kr. Pecsétviasz, tonta, itató papír, írónok és számtalan e szakmába vágó, de itt fel nem sorolható cikk a legolcsóbban beszerezhető.

Nagy gondot fordítok tanszerekre és tankönyvekre, népkönyvtárakra, havi részletfizetésre. Jó és olcsó! ez a jelszó. — Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Az ev. ref. kollegiumi könyvkereskedés

MÁRVÁNYI ARTHUR Maros-Vásárhely, Főtér Bál-ház.

ADI ÁRPÁD

≡ KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZE ≡

MAROS-VÁSÁRHELY. SZÉCHENYI-TÉR.

Ajánlja két nagy gyorsajtóval,
két amerikai gyorsajtóval, lyukasztó
és több segédgéppel, valamint a leg-
modernebb új betűkkel jól felszerelt

könyvnyomdáját

minden e szakba vágó munkák gyors
és izléses elkészítésére, feltűnő olcsó
árak mellett.

Vidéki megrendelések azonnal esz-
közöltetnek.